

GARAI HÍRADÓ

2017. augusztus

Kiadja a Garai Önkormányzat

TARTALOM

Polgármesteri gondolatok.....	1. old.
Szépkorúak köszöntése	2. old.
A Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi- ügyek, Kulturális és Sport Bizottság tájékoztatója ...	2. old.
A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	3. old.
A Német Önkormányzat Gara hírei.....	6. old.
A Székelykör Egyesület hírei.....	10. old.
A Garai Ifjúsági Táncsoport hírei	12. old.

A Garai Nemzetiségi Általános Iskola hírei.....	13. old.
Beteszda Alapítvány	14. old.
Sport hírek.....	14. old.
Közhasznú hírek	16. old.
Anyakönyvi hírek	16. old.
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	17. old.
Az állatok és az ember egészsége.....	19. old.
Garai Nyárbúcsúztató	20. old.

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Kedves Garai Lakosok!

Az Ókori Görögországban Szókratészt nagy becsben tartották tudása és bölcsessége miatt. Egy nap összefutott egy ismerőssel az utcán, aki azt mondta:

„ - Szókratész! Akarod tudni, hogy mit hallottam a legjobb barátodról?

- Várj egy pillanatot – felelte Szókratész. Mielőtt bármit mondanál, szeretném, ha megfelelnél három kérdésre! Ezt hívják tripla szűrőnek. Az első az Igazság. Teljesen megbizonyosodtál róla, hogy amit mondani akarsz, az igaz?

- Nem. – válaszolta az ember. Éppenséggel csak hallottam róla és...

- Rendben. Szóval nem igazán vagy meggyőződve róla, hogy amit hallottál, az igaz-e vagy sem. Most próbáljuk meg a második szűrőt, a Jóság szűrőjét. Amit mondani akarsz a barátomról, az valami jó dolog?

- Nem, épp ellenkezőleg...

- Szóval – folytatta Szókratész – valami rosszat akarsz mondani róla, amiben nem is vagy biztos, hogy igaz. Semmi baj, a harmadik szűrő még vissza van: a Hasznosság. Amit mondani akarsz a barátomról, az hasznos lesz nekem?

- Nem igazán.

- Nos, – vont a következtetést Szókratész – ha mondani akarsz nekem valamit, ami nem igaz, nem jó és nem is hasznos, miért mondanád el egyáltalán?

Ezért volt Szókratész nagyszerű filozófus és ezért tartották nagy becsben.

Sokszor eltűnődöm rajta, hogy mennyivel másképpen alakult volna a világ sorsa, ha minden mondandót megszürték volna eme „hármasszűrőn”. De a mindennapi életünkben is mennyivel kevesebb problémánk adódna, ha a mondandónkat megszürténénk! Mert az ember már csak ilyen, ha hall valamit, azt mindjárt tovább adja, hozzá téve vagy elvéve belőle, de szükségét érzi, hogy ne tartsa magában. Mert éhezünk az információért és persze szeretjük mutatni „jól értesültségünket” is, ami persze nem baj, ha nem társul mellé rosszindulat vagy irigység vagy pusztán a pletyka „szeretete”.

Ami miatt eszembe jutott Szókratész, annak az az oka, hogy település vezetőként egyre többször találkozom olyan hírekkel, melyek nem igazak, nem jók és legkevésbé sem hasznosak. Sőt, inkább ártalmasak. De megtanították velem, hogy a mondandók mögé lássak, és ha a hírhozó nem is teszi meg, magamban átszűröm a szavakat és tartalmukat a „hármasszűrőn”. Mert ez a dolgom. Mint ahogy Terry Pratchett író fogalmazott: „Egy vezetőnek tisztában kell lennie, hogy mi az igazság és mi az öszinteség, és tudnia kell a kettő közti különbséget”.

Tisztában vagyok vele, hogy Szókratész történetének elolvasásától még nem fog mindenki egyik napról a másikra megváltozni és a mondandóját megszürti a hármasszűrőn, de ha a három közül – úgy, mint Igazság, Jóság, Hasznosság – csak az egyiken átengedi, akkor már kevesebb lesz a félreértés, a rossz érzés, a békétlenség.

A nyár hátra lévő idejére kívánok mindenkinek jó pihenést, felfrissülést, hogy újult erővel láthassunk hozzá feladatainknak és munkánkunknak!

Faa Béla
polgármester

FALU-ÉS LOVASNAP

Idén ismét jól sikerült a Falu- és Lovasnap. A garai érdeklődőkön kívül sok vendég érkezett vidékről és külföldről egyaránt.

A fogathajtó verseny mellett kulturális műsorokkal és különféle kiegészítő programokkal találkozhattak az érdeklődők. Azt gondolom, hogy minden korosztály megtalálhatta a neki tetsző programot, szórakozási lehetőséget, aki megtisztelt minket és elfogadta meghívásunkat, erre a jeles eseményre.

Önkormányzatunk nevében megköszönöm a szervezők és segítők munkáját, hogy idejüket és energiájukat a közösség szolgálatára fordították és sok száz embernek szereztek egy feledhetetlen napot!

*Faa Béla
polgármester*

SZÉPKORÚ KÖSZÖNTÉSE

Községünk újabb lakója került be a szépkorúak táborába. Rigó Mihályné (szül. Császár Julianna) kilencvenedik születésnapját ünnepelte március 5-én. Gara Község Önkormányzata nevében virággal és ajándékosárral köszöntöttük, valamint Hódosné dr.

Süke Amália jegyzőasszony a miniszterelnöki köszöntő emléklapot is átadta az ünnepeltnek. További jó egészséget kívánunk Neki!

*Faa Béla
polgármester*

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI, KÖZNEVELÉSI, NEMZETISÉGI-ÜGYEK, KULTURÁLIS ÉS SPORT BIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA

A Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kulturális és Sport Bizottság feladat- és hatásköréhez kapcsolódóan az alábbi tájékoztatást adja a lakosságnak az elmúlt időszakban elvégzett önkormányzati feladatokról:

- a lovaspályán az elhasználódott padok cseréjére került sor, valamint új tetőt kapott a lelátó, melyet társadalmi munkában Bakai Tamás és Fehér Milán készített el,
- a sportpályán a megrongálódott korlátokat lecseréltük,
- a tűzoltószertár és a ravatalozó meszelése, festése megtörtént,
- folyamatos a belterületen a fűnyírás, az elhanyagolt ingatlanok tulajdonosait felszólítottuk a rendbetételre,
- az önkormányzat szilárd útburkolatain a kátyúkat felmértük, a hibák kijavítását megkezdtük,

- a Páncsics utca 2. szám alatti lakóház, udvar önkormányzati tulajdonú ingatlan művelődési házzá történő átminősítése megtörtént, pályázatot nyújtottunk be a felújítására,
- jól sikerült önkormányzati rendezvényekről számolhatunk be – a Falumajálison, a Családi gyermeknapon, valamint a Garai Falu- és Lovasnapon nagyon sok garai és számos vidéki vendég vett részt, érezte jól magát,

- önkormányzati támogatással – korlátozott létszámban – hátrányos helyzetű gyermekek a dávodi fürdőben jártak szülői kísérettel,
- folyamatban van a nyárbúcsúztató rendezvény szervezése, ahova nagy szeretettel várjuk községünk lakosságát!

*Kertész Ferenc
bizottsági elnök*

A HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

2017 második negyedéve is bővelkedett az eseményekben.

2017. április 10-én részt vettünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola húsvéti projektnapján, amelyen technikai kellékeket adományoztunk a horvát nyelvtanulóknak a húsvéti figurák készítéséhez.

2017. április 20-án meghívtuk a Pécsi Horvát Színházat, amely a garai Művelődési Házban horvát nyelvű gyermek színdarabot adott elő a Garai Nemzetiségi Általános Iskola és a Garai Nemzetiségi Óvoda horvát nyelvi tagozatos diákjai részére „Gulliver a bábok között” címmel.

2017. április 22-én a Dusnoki Rác Napon vendégszerepeltünk a garai Bunyevác Hagyományőrző Táncsoporttal és a Bácska Tamburazenekarral. A kultúrestet a Dusnoki Rác Séta előzte meg, amelyen bemutatták a falu rác vonatkozású nevezetességeit. Utóbbinak a társszervezője a budapesti „Balkán Calling Egyesület” volt, amely minket is felkért, hogy egy-két éven belül mi is szervezzünk egy hasonló „bunyevác sétát” Garán.

2017. április 29-én 14 fővel részt vettünk a Magyarországi Horvátok Szövetségének évről évre közgyűlésén, amely ezúttal a Baranya megyei Versend településen került megrendezésre. Az ülés után gasztronómiai és kultúrműsor következett, amelyben a környékbeli táncsoportok mutatkoztak be, többek között a garai Murinyi lányok által vezetett Birjáni Horvát Táncsoport. Megtekintettük a szépen berendezett szalántai sokác tájházat is.

2017. április 30-án részt vettünk a községi majálison és babfőzésen. Szakácsmesterünk Faller József volt, akit Gunity István segített. Megvendégeltük Topolje és Rasztina delegációját is.

Néhány táncosunk kezdeményezésére **2017. május 2-án** fél éves alapfokú horvát nyelvtanfolyamot indítottunk felnőttek részére. A csoportba az indulásig 18 fő jelentkezett a táncosok közül és azok baráti köréből. Nyelvtanárnak a bajai Markovics Józsefné Angélát sikerült felkérni. Köszönjük az iskolának (KLIK-nek) és Gara Község Önkormányzatának, hogy rendelkezésünkre bocsátottak egy tantermet a keddi esti foglalkozásokra. Minden résztvevőnek megvettük a „Horvát nyelv alapfokon” című könyvet és a kapcsolódó munkafüzetet, valamint finanszírozzuk a tanárnő megbízási díját, amelyre pályázati pénzt nyertünk Horvátország Pécsi Főkonzulátusától. Az elején nagy lelkesedéssel indult a tanfolyam, majd a második hónap közepére 4-5 főre csökkent le a résztvevők száma, de bízunk benne, hogy a nyári szünetet követően újra rendeződnek a sorok.

2017. május 6-án részt vettünk a hercegszántói kalácsütő ünnepségen (Gibanicijada). A kultúrműsorban a garai Bunyevác Hagyományőrző Táncsoport bunyevác szvitet adott elő a hercegszántói tamburások kíséretében.

2017. május 21-én Pécsen rendezték meg az országos horvát pedagógus napot. Az Országos Horvát Önkormányzat emléklapokat adott át a hetven éven felüli egykori pedagógusoknak, akik teljes aktív életútjuk során sokat tettek a horvát identitásért, gyermeknevelésért. Garáról Krékity István és Zomborcsevi János kaptak elismerést. Velünk tartott iskolánk horvát nyelvtanára, Kricskovics János is, aki édesapja emléklapját vette át (ő Vaskúton tanította a horvát nyelvet). Több garai születésű személy is szerepelt a kitüntetettek névsorában (Aladzsity Mariska és Mándó, Horváth Marija, Kubatov Katica)..

2017. május 25-én gyermeknap ünnepséget szerveztünk a bunyevác klubhelyiségben a garai általános iskolásoknak. Az idei gyermeknap egy iskolai projekt keretében zajlott, amelyben asszonyaink kétfajta régi bunyevác sütemény (uzlivance és almás kalács) készítésének módját mutatták be az iskolásoknak, akik lelkesen segítettek nekik. Tisztálkodó szerekkel és tartós élelmiszerekkel támogattuk a garai iskolások májusi erdélyi kirándulását a „Határtalanul” program keretében meglátogatott intézményt, a Szent István Kollégiumot.

2017. május 27-én a Zágrábi Magyar Intézet emlékestet rendezett néhai Kricskovics Antal, koreográfus tiszteletére. Ennek keretében a budapesti Fáklya Néptánc-együttes komplett műsort adott Kricskovics Antal koreográfiáiból. A művész szülőfalujaként minket is megkerestek, hogy támogassuk a rendezvényt, így anyagi támogatást nyújtottunk hozzá.

Bunyevác asszonyaink Pünkösöd ünnepe előtt virágokat ültettek a garai templomkertben, a temetőben és a Bunyevác utcai keresztnél.

2017. június 3-án részt vettünk a horvátországi testvérközség falunapján, a Baranyai Betyárác ünnepségen, amely ezúttal Gájityon került megrendezésre.

2017. június 4-én a Garai Ifjúsági Táncsoport fellépett a Szalántai Horvát Napon, ahol a Bácska Tamburazenekar kíséretében bunyevác-sokác szvitet és a muraközi koreográfiát adták elő.

2017. június 11-én a többi nemzetiséggel együtt részt vettünk a Garai Falu- és lovasnap nemzetiségi gasztró utca programján és a kultúrműsorban. Első alkalommal látogattunk községünkbe Gordan Grlić Radman, budapesti horvát nagykövet úr, akit a garai születésű Karagity Mijo tiszteletbeli konzul kísért el. Megmutattuk neki a bunyevác klubhelyiséget, a garai r.k. templomot, a Bunyevác utcai keresztet, Karagity Antal szülőházát és a garai temetőt. Azt követően kimentünk a lovaspályára. Szakácsaink (Bakai Tamás, Kubatov Milán, Kubatovics Mátyás, Gunity István, Antal Sándor) és segítők ismét kitettek magukért, nagyon jól sikerültek a pörköltök. Az idei évben négy bográcsban birka-, marha-

pofa- és sertéspörköltet főztünk. Desszertként a szokásos guzsvacsát tálaltuk. A sütőmester Vincze Tiborné Veszna volt. Este a rasztinaiak pleszkavicát és csevapot sütöttek, ami szintén hamar elfogyott. A szokásos horvátországi, szerbiai, bajai, dusnoki és kecskeméti vendégeken felül a tököli fellépők érkeztek hozzánk. Sajnos a táncsoportjuk az érettségi- és vizsgaidőszak miatt a hét elején lemondta a fellépést, így a Tököli Rác Férfikórus tudott csak eljönni. Ők kétszer tíz perces blokkot énekeltek a műsorban, de annál is szórakoztatóbb volt, ami utána a sátor alatt következett. Ugyanis vezetőjük, Halász László (aki egyben a tököli művelődési ház igazgatója is) nem tette le a harmonikát, hanem tovább szórakoztatta vendégeinket, akik kivétel nélkül dalra fakadtak.

Topoljéból is volt egy tamburás, így az egész nap jó hangulatban telt. A tököliek mellett a garai Pillangó Gyermekek Néptáncsoport szerepelt még a műsorkeretünkben bunyevác gyermektáncokkal. Nagykövet úr és a többi vendégünk is kellemes napot töltött Garán. Köszönjük mindenkinek, aki segített és hozzájárult a rendezvény lebonyolításához.

2017. június 18-án 20 fővel Kalocsán jártunk, Ivan Antunovity érsek emléknapiján. A horvát nyelvű szentmise hosszú évek után újra a felújított Kalocsai Székesegyházban került megrendezésre. A kultúrműsorban a bajai „Bunjevacka Zlatna Grana” táncsoport szerepelt, az azt követő táncházat a Bácska Tamburazenekar muzsikálta.

2017. június 22-én a tanévzárón szerény jutalommal méltattuk a horvát nyelvből legjobb teljesítményt nyújtott három tanulót. Büszkék vagyunk rá, hogy Kettinger Viktória végzős tanulónk a budapesti horvát gimnáziumban folytatja tanulmányait. Ezúton is sok sikert és kitartást kívánunk neki.

2017. június 24-én három fős horgászcsapattal (Takács Tuni, Takács Dominik és Molnár Csaba) részt vettünk a Katymáron megrendezésre került Bács-Kiskun megyei horvát horgászversenyen. A dobogóra ezúttal nem fértünk fel, de szép napot töltöttünk el a katymári horgászto mellett. Horvátországi testvérközségünk Topolje csapata sajnos őzet ütött el a hajnali indulást követően, így nem értek ide.

2017. június 29-én Pécssett részt vettünk a horvát államiság napja tiszteletére szervezett ünnepségen.

2017. július 1-jén Regőcén jártunk az első alkalommal megrendezett Vidovdáni Bornapon. Négy regőcei borász mutatta be a szőlőbirtokát, majd a faluközpontban borkóstoló következett a községi borászok legnemesebb nedűiből. Ez a Regőcei Borász Egyesület első bemutatkozó rendezvénye volt, amellyel a helyi borvidéket kívánják népszerűsíteni. Büszkék arra, hogy egyik borászuk májusban Szófiában bronzérmet szerzett a Balkáni Nemzetközi Borversenyen.

2017. július 8-án főztünk a Bajai Halfőző Népünnepélyen, újra meghívtuk a horvátországi és szerbiai testvérközségek delegációit. A főzőmesterek Sibalin Sztipi, Kubatovics Matyi és Gunity István voltak. Összesen 50 főt láttunk vendégül. A vacsorát követően vendégeinket körbevezettük a városi ünnepségeken, koncerteken.

2017. július 9-én a Bunyevác Hagyományörző Táncsoport és a Bácska Tamburazenekar aratófesztiválon szerepelt az Eszék melletti Petrijevci községben (Hercegszántó testvérközsége). A baranyai sokác falvakban jellemző a felvonulás szervezése a község utcáin, így itt is ezzel kezdődött az ünnepség. Sok házigazda finom süteménnyel, borral és pálinkával terítette meg az asztalt a háza előtt. Érdekes volt az egykori búza kaszálás bemutatása kézi eszközökkel, népviseletben. A kultúrműsorban a mi táncosaink és zenészeink is nagy sikert arattak.

2017. július 14-én 20 fős kisbuszt szerveztünk a rasztinai halfőző ünnepségre. Bogdán Vlatkovity barátunknak hét gyönyörű halastava van a falu határában, alig egy kilométerre a magyar határtól (Bácsszentgyörgytől). A privát szervezésű népünnepélyre 500-600 vendég érkezett az egész Vaj-

daság területéről, míg az egész falunak kb. 500 lakosa van. A kultúrműsort a nagykikindaiak adták. Örömmel tapasztaltuk, hogy Szerbia megkezdte az útépitést a magyar határig, így végre van rá esély, hogy a közeljövőben megnyílik a bácsszentgyörgyi határátkelő.

Támogatást nyújtottunk a Garai Ifjúsági Tánccsoport **2017. július 21-i** fellépéséhez bunyevác koreográfiával a kapolcsi Művészetek Völgyében.

2017. július 23-án Garán forgatott a Duna televízió horvát nemzetiségi műsorának stábja. A Bácska Tamburazenekarról vettek fel egy bemutatót.

A legközelebbi rendezvényünk **2017. szeptember 16-án** lesz. Határon átnyúló bunyevác folklórfesztivált szervezünk a Garai Művelődési Házban bácskai és vajdasági tánccsoportok részvételével. Mindenkit sok szeretettel várunk.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

NÉMET ÖNKORMÁNYZAT GARA HÍREI

Feledhetetlen élményben volt részünk **május 24-én**, amikor egy nagyobb csoport garai érdeklődő kisbusszal és kocsikkal utazott Bajára, ahol az MNÁMK épületében kiállításokat láthattunk. Az aula előterében König Róbert grafikus művész alkotásait láthattuk „*Ott lent a Dunán*” címmel. A grafikákat nézve megismerhettük a hajósi magyarországi németek sorsának, hanyattatásainak elhurcolásának történetét.

A másik kiállítás felhívta figyelmünket az **április 28-án** aktuális német népviseletek napjára. Egy nyomtatásban, már két kiadásban is megjelent népviseleti gyűjtemény darabjainak fotóit láthattuk az aula folyosójának falain, a legszebbnek ítélt több száz felvételtől. A képek között egy garai lány, Ilovai Lilla is látható az óvodai dajka néni, Ginder Katalin még meglévő, eredeti anyagból készült ünneplő ruhájában. A kiállítás megnyitóján Manz József úr, az Országos Német Önkormányzat tagja ezekkel a szavakkal foglalta össze mondanivalójának lényegét: „*Der seine Vergangenheit (Herkunft) nicht ehrt, ist die Zukunft nicht wert!*” Vagyis: „*Aki a múltját (származását) nem becsüli, a jövőt nem érdemli!*”

Ezután egy másfél órás felemelő élményben volt részünk a 2008-ban alapított mecseknádasdi „*Alte Kameraden*” (régibb barátok) zenekarát hallgatva. A mai zenekarok ilyen hangszeres összeállításban már nem játszanak. Egy nagy létszámú, kizárólag fúvós hangszerekből, dob nélküli zenekart ismerhettünk meg, mely igazi hagyományos német zeneszámokat adott elő. Vezetőjük: Schramm Antal. A két befejező darabban az alapító karmester 9 éves unokája is beállt játszani, majd az utolsó számot ő vezényelte.

A kiállításon látott népviseleti ruhák fotóin a magyarországi németek viseletének sokszínűségét láthattuk. Míg a mi vidékünkön dominánsak voltak a kevésbé díszes, sötét színű ruhák, láthattuk, hogy sok vidéken jellemző volt a nagybarackskaihoz, monostorihoz hasonló, tarka, sok díszítőelemet tartalmazó viselet. **Április 28-án** többen öltöttek magukra egy-egy népviseleti ruhadarabot a hétköznapi viseletük mellé. Az iskolában a gyerekek is felpróbálták, és 1-2 órán viselték a rendelkezésünkre álló ruhadarabjaink egyikét. Köszönetet mondunk Háberbusch Ferencnek, aki a mamá-

juk régi, eredeti népviseleti ruhadarabjait nem selejtezte ki kacatként, hanem átadta a Német Önkormányzatnak, így a gyerekek többféle darabot megismerhettek, és fel is próbálhatták.

Április 30. - Felvonulás, majális, babgulyás főzés.

Először is köszönetet mondunk Gara Község Önkormányzatának a szervezésért, és hogy az érdeklődők számára megteremtette a lehetőséget a főzőversenyen való részvételle, biztosította a nyersanyagokat. Mi két csoportban főztünk, egy 30 fős idősebbekből álló, és egy 20 fős ifjúsági csapat. Mindenki szerencséjére kedvező volt az időjárás, így a hangulat is jó volt. Bár nem lettünk helyezettek a főzőversenyben, de a babgulyásunk nagyon finom volt, jóízűen megettük, majd előkerültek a lepények, pogácsák, sütemények. Egy igazán kellemes napot töltöttünk el együtt. Senki nem sietett haza. Külön köszönet jár azoknak, akik a felvonuláson is részt vettek.

Május 06. A Bács-Kiskun megyei Német Önkormányzattal együtt utazott több garai résztvevő Szerbiába, az Újvidék közelében fekvő Backi Jarekbe, ahol 1947-ben egy nagy gyűjtőtábor volt, ahol a partizánok idős, német munkaképtelen férfiakat, nőket és gyerekeket tartottak fogva. Ebben a táborban 6400-nál többen lelték halálukat, jeltelen tömegsírokban nyugszanak. A kegyetlen bánásmód, az éhezés, a betegségek, járványok szedték áldozataikat. A németországi „Dunai Svábok Kulturális Egyesülete” állíttatott emlékművet, melyet ezen a napon avattak fel. A nagyszabású, nemzetközi

ünnepséget Alexandar Vucic a szerb miniszterelnök is megtisztelte részvételével.

Május 15. - Próbáljuk ki a recepteket!

Az általános iskolások olyan feladatot kaptak nemzetiségi népmeseréből, hogy gyűjtsenek és jegyezzenek le hagyományos, a nemzetiségükre jellemző régi ételrecepteket. Arra is sor került, hogy kipróbáljanak egyet felnőttek közreműködésével. Ki evett már Ap'l Khichlt? (almás kalácskát) Senki sem jelentkezett. De amikor arra került a sor, hogy ki vállalja a tojások feltörését, az alma hámozását, reszelését, a tészta kikeverését, sok vállalkozó akadt, ezért meg kellett osztani a feladatokat. Már csak az ételaját kellett felhevíteni, és megkezdődött a kisütés. Amint az első néhány kisült, a csipegetés is megkezdődött. Majd elkérték a kanalakat, és maguk sütötték tovább az ízletes kalácskákat. Meglepő volt a fiúk aktivitása, lelkesen sütötték ki a tésztát kanalanként lapítgatva, forgatva a forró olajban. A kész kalácskák mellé fahéjas és kakaós cukor is került az asztalra. Az ízletes falatok gyorsan eltűntek a tálból, gyorsabban, mint ameddig a kisütésük tartott. Reméljük, hogy élmény maradt a gyerekseregnek.

Május 17. - Szekszárd - német színház

4 óra után indult a busz egy felnőttekből álló csoporttal, akik munka után egy kellemes kikapcsolódásra vágytak. Nem is csalódtak, mert a „Talizmán” című darab valóban nagyon vidám és szórakoztató volt. A hétköznapi monoton hajtás, a fárasztó munka ellensúlyozásaként olykor-olykor jól esik egy kis kikapcsolódás, élveztük az előadást, amely háttérbe szorította a napi gondokat, kizökkentett a monotonitásból. Talán többször is ki kellene használnunk a kínálókozó lehetőségeket.

Erre gondoltunk, amikor elfogadtuk a vaskúti Német Nemzetiségi Önkormányzat **május 21-re** szóló meghívóját, az évente megrendezésre kerülő színes kultúrműsorukra. Jó volt hallgatni a ritkán felcsendülő, kedves régi fúvós népzenei darabokat, hallgatni a nemrég beindított általános iskolásokból álló gyermek-fúvószenekezt, hallani, hogy szeptember óta már mennyit tanultak, tudni, hogy biztosítva van az utánpótlás. A táncscsoportok az óvodáskortól a felnőttkorig bemutatták legújabb táncaikat. A kórusokkal több néző

együtt énekelte a kedvelt népdalokat. A kedves élményeket „elraktározzuk” magunkban, gondolatainkban bármikor előhívhatjuk őket.

Május 27. is jelentős nap volt számunkra. Ezen a napon érkezett haza Somberekre az egy évvel ezelőtt útnak indított „Vándorbatyu”. Egy évig volt úton, összesen 3500 km-t tett meg, 43 iskolában bontották fel, és sok ezer diák ismerte meg az 1946-47-es években zajlott, eddig elhallgatott történelmi eseményeket. Egy gimnazista fiú úgy nyilatkozott, hogy ezekben a napokban megtanulták tisztelni az idősek korosztályát, akiknek át kellett élnie ezeket az eseményeket. Saját életkörülményeiket is jobban becsülik, örülnek, hogy nekik ez már csak történelem, megtanulták a békés életet tisztelni. Levonta a következtetést, hogy mindent meg kell tennie az ifjúságnak, hogy ne ismétlődjenek meg hasonló események. A fogadási ünnepségre meghívták a fogadó települések önkormányzatait, a fogadó iskolákat. A szervezés, a fogadás tökéletes volt. A vendégeket az ifjúsági fúvószenekar fogadta. Egy szívbemarkolóan összeállított sokszínű műsort állítottak össze, melyben a legnagyobb szerep a gyerekeknek jutott, akik a rájuk gyakorolt hatást fogalmazták meg. A szépen berendezett német tájházban fogadással, ismerkedéssel, tapasztalatcserével zárult a rendezvény. A kiválóan levezetett ünnepség színhelyén egy irigylésre méltó, nagyon rendezett, tiszta, szép falut ismertünk meg, ahol a gyerekek minden idegennek tisztelettudóan köszöntek. Sokan példát vehetünk Somberektől.

Június 1. és 7. A bajai MNÁMK több tanulócsoportja látogatott el hozzánk, egy projekt megvalósításához gyűjtöttek anyagot. Feladatuk a helyi német nemzetiség történelmének, valamint hagyományaik, szokásaik megismerése. A helyi emberekkel való elbeszélgetés után az iskolába is ellátogattak, ismerkedtek az itteni nyelvoktatással, a hagyományápolással. Megnézték a templomot, a temetőt, a kálváriát, valamint a falumúzeumot, ahol sok érdekességet láthattak.

Itt szeretnénk mindenkinek köszönetet mondani, akik segítettek bennünket azzal, hogy bekapcsolódtak ebbe a sokré-

tű munkába, vállalták, hogy elbeszélgetnek a gyerekekkel, Aranyos Tibornénak, Heffner Györgynek és Putterer István-nak, Nádai Józsefnénak, Pál Józsefnek és Pál Józsefnénak.

Június 11.

A Garai Falu- és Lovasnap „gasztró utca” programján az idei évben is részt vettünk. Két bográcsban főtt az ízletes marhapörkölt, melyet Tokay Ferenc és Percsy Márton készített. Knipf János a hagyományokhoz híven a savanyú káposztában főtt sült hússal, kolbásszal dúsított, kelt tésztából készített, gőzben puhított gombóccal lepte meg a vendégeket. Majd délután a maradék kelt tésztából finom lángost sütött az érdeklődőknek.

A délutáni kultúrműsorban fellépett a Garai Nemzetiségi Általános Iskola két táncsoportja. Német gyermekjátékot és új koreográfiával német néptáncokat adtak elő. Köszönjük Királyné Antal Gabriellának és Sereginé Orosz Barbarának a felkészítő munkát. A műsorban őket követte a Vaskúti Német Egyesület kórusa, amely vidám német népdalaikkal színesítette a délutánt. Köszönjük a Császártöltési Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület táncsoportjának, hogy elfogadta meghívásunkat. A táncsoport a magyarországi német nemzetiség hagyományörző táncából adott ízelítőt műsorában. Színvonalas műsorukat nagy tapssal jutalmazta a közönség.

Köszönjük szakácsainknak, Tokay Ferencnek, Percsy Mártonnak, Knipf Jánosnak és segítőknek Schleicher Attilának és Bergmann Jánosnak a finom ebédet.

Sátrunknál a jó hangulat az esti órákig kitartott.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik segítséget nyújtottak e nap lebonyolításában.

Német Önkormányzat Gara

SZÉKELYKÖR EGYESÜLET HÍREI

Szép sikert ért el a Székely Asszonykórusunk. A VII. Országos Nyugdíjas Ki-Mit-Tud középöntőjéből jutott tovább a hajdúszoboszlói országos döntőbe. Sajnos anyagi forrás híján a végső megmérettetésre már nem tudtak elutazni. Ám az énekkar minden tagját dicséret illeti.

2017. június 11-én, a Falunapi gasztró utcában ismét együtt főztek és vigadtak a garai nemzetiségek. Egyesületünk természetesen az Asszonykórus által elkészített galuskával készült. A kóstolók számán tökéletesen látszott, ismét jó receptet választottak. Tevékenységüket a Bajai TV is megörökítette. Nem csak a fazék mellett álltak helyt az Egyesület támogatóitjai. Az Asszonykórus dalsokrot énekelt, az Aprók gyermek néptáncsoport és az Ifjúsági Táncsoport egy-egy koreográfiát adott elő élő zenekari kísérettel. Vendégünk volt a Csátaljai Székelyek Baráti Körének kórusa ill. néptáncsoportja is.

Gyermekekonzertet adott a Székelykör jóvoltából a Csurgó zenekar és táncházat tartott Kővágó Zsolt **június 12-én** a garai óvodában és iskolában. Az óvodás gyermekek már nyitottak és érettek a tánc bizonyos fajtáira. Jó a ritmusérzékük, képesek arra, hogy megmutassák egyéni kreativitásukat, alkalmasak arra, hogy mozgásukat összehangolják a többi gyermekével és csoportosan mozogjanak. A tánc fejleszti a gyermek képességeit (önismeretet, együttműködést, mozgáskoordinációt, fantáziát, viselkedést stb.), azaz egyszerre jelent tehetséggondozást és fejlődést. A tánc nemcsak a tehetséges gyermekeknek ajánlott, hanem minden olyan gyermeknek, aki szereti a mozgást, az örömteli közösségi hangulatot. A koncert és táncház a XI. Garai Népművészeti Tábor előhírnöke volt. Kár, hogy kevés új kisgyereket hoztak el a táborba. A vidéki gyerekek körében egyre népszerűbb, helyben a résztvevők száma pedig állandó, nem növekszik. A tábor díja is igen kedvező volt, töredéke a 20-30.000 Ft-os nyári táboroknak.

28 Bukowińskie Spotkania
Буковинські зустрічі
İntâlniri Bucovinene
Bukovinai Találkozások

2017. augusztus 4. /péntek/

- **Kiállítás megnyitó: „A holtak vigasza”**

Időpont: **16:00**

Helyszín: Kép-Tár-Ház

Megnyitja: Andrásfalvy Bertalan,
néprajzkutató, egyetemi tanár

- **Szent László Emlékévhez kapcsolódó kiállítás és műsor**

Időpont: **17:00**

Helyszín: Vörösmarty Mihály Művelődési Központ

Megnyitja: Csibi Krisztina, a *Magyarság Háza igazgatója*

Műsorban közreműködik: Fábián Éva és Kóka Rozália és Érdi Bukovinai Székelyek Egyesülete és Érdi Bukovinai Népdalkör

- **Fesztivál megnyitó**

Időpont: **18:00**

Helyszín: Vörösmarty Mihály Művelődési Központ

Köszöntőt mond:

Potápi Árpád János,

a *Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára*

Filóné Ferencz Ibolya,

Bonyhád város polgármester asszonya

Zbigniew Kowalski,

a „Bukovinai Találkozások”

Nemzetközi Folklórfesztivál művészeti vezetője

Illés Tibor,

a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének elnöke

- **Színpad műsor**

Leánykérés – Siratóest

Közreműködik: a Hőgyészi Bokréta Néptáncsoport és a „Bukovina” Néptáncsoport

Kísér: Csurgó Zenekar

„Bukovinai Találkozások”

28. Nemzetközi Folklórfesztivál

Bonyhádon

2017. augusztus 4-6.

Lakodalmas programja

2017. augusztus 5. /szombat/

- **Vendégfogadás a vőlegényes háznál.**

Gyülekező **14:00 órától**

Helyszín: **Völgységi Múzeum udvara** (színpadnál)

Résztvevő csoportok: Hőgyész, Izmény, Kisdorog, Kakasd, Tevel, Nagymányok, Kéty, Dombóvár, Déva, Csernakeresztúr, Madéfalva, Pancsova

Szereplők:

Vőlegény: Jakab Tamás

Szülők: Salamon László és felesége Franciska

Nyoszolyók: Madéfalvi csoportból

Zenekar: Kibővített Delfin együttes

Gazda: Fazekas Lázár

- **Menyasszonyos ház**

Gyülekező **14:00 órától**

Helyszín: **Templom mellett kialakított színpad**

Résztvevő csoportok: Gara, Cikó, Palotabozsok, Bonyhád, Bátaszék, Csátalja, Érd, Mohács, Himesháza, Véménd, Vaskút, Somberek

Szereplők:

Menyasszony: Kertész Hanga

Szülők: Őri László és felesége

Vőfélyek: Garai csoportból

Gazda: Dimén Gáspár

Templomi szentmise

Kivonulás a templomból

Indulás a lakodalom helyszínéhez kb. 17 óra

Lakodalom helyszínéhez érkezés

Ifjú párok fogadása

Gazda leülteti a násznépet kijelölt ülésrend szerint

Vacsora 18:00

Vacsorát követően a külhoni magyar csoportok bemutatkozása

Megérkeznek a hozománnyal (szekérrel)

Közreműködik a Teveli Székely Kör

Külföldi csoportok ajándéktáncuk (bemutatkozásuk) max. 10 perc

Szakácsok tánca

Közreműködő csoportok: Kisdorogért Egyesület, Sebestyén Ibolya csoportja, Szekszárd

Hétfélés. Közreműködik: Kakasd és Csátaljai táncosok

Augusztus 6-án, vasárnap 17 órától a garai művelődési házban ismét fogadhatunk fellépő csoportokat külföldről, a fesztivál keretein belül. Így egy romániai tánccsoport és a pancsovai Petőfi Sándor Művelődési Egyesületet, Szerbiából.

Minden érdeklődő szíves figyelmébe ajánljuk a bonyhádi lakodalmas programját, ahol kb. 300 népviseletet láthatunk

egy közös lakodalmi multság keretein belül, amire 9 éve, a teveli lakodalom óta nem volt példa bukovinai székely berkekben. Vasárnap pedig a garai művelődési házba várunk minden hazai és határon túli népi kultúrát kedvelőt.

A Hadiki búcsú időpontja augusztus 13. vasárnap délután.

Antal Zsolt

GARAI IFJÚSÁGI TÁNCCSOPORT HÍREI

XI. Garai Népművészeti Tábor

Péntek esti záróműsorral és táncházzal zárult az öt napos népművészeti tábor Garán. Az előkészítési időszakban, télen jó hírt hozott a postás, párom – Antal Anita – segítségével benyújtott Nemzeti Kulturális Alap, Halmos Béla program elnevezésű pályázatán sikeres elbírálásban részesült a beadott tervezetünk. A Garai Székelykör Egyesület szervezésében, a helyi önkormányzat támogatásával június 26. és 30. között tíz településről sereglettek a táborozók a bácskai faluba a környékből, ill. messzebből: Gara, Bácsszentgyörgy, Vaskút, Bátmonostor, Baja, Érsekcsanád, Duskok, Kalocsa, Kiskunhalas és Csapok. A 70 fős tábor négy korcsoportban fogadta a táncosokat. Babáknak, kisgyermekes családoknak Vadai Henrietta Ringató foglalkozást tartott. Óvodásoknak, általános iskolásoknak és az ifjúsági, felnőtt korosztálynak Csánki Mónika és Kővágó Zsolt tanította a táncanyagot. A legkisebbeknek népi gyermekjátékok és táncok szerepeltek a programban. Az általános iskolások a hazai táncanyaggal, a bukovinai székellyel ismerkedtek meg. Míg a legidősebbek dél-alföldi lépéseket sajátítottak el. A tánc mellett az ének is nagy hangsúlyt kapott. Vadai Henrietta bukovinai székely lakodalmi dalokat tanított a gyerekeknek. A tábor vendége volt a helyi Székely Asszonykórus, akik többször együtt énekeltek a táborozókkal a hét folyamán. A délelőtti tánc és énektanítást követően ebéd után változatos programok várták a gyerekeket. Tevelről babakiállítást mutattak be a Tolna-megyei község ügyes kezű székely asszonyai. A Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének „Emelt fővel” elnevezésű kiállítása látható volt a héten. A hadikfalvi betlehemes, a csobányolás fényképes bemutatója ill. eszközei mindenki számára láthatóak voltak. Lőrincz Etel textiltervező iparművész a magyarság népviseletéről, annak változásairól, divatban betöltött szerepéről és a helyes színpadi megjelenésről tartott előadást. Majd ezt követően Kricskó Diána segítségével kézműves foglalkozás, karkötőkészítés zajlott. Délutáni foglalkozás keretében bukovinai székely népi játékokat játszhattak a gyerekek. A Bartina Néptánc Együttes gyermekcsoportja, aki 2015-ben a legjobb gyermek táncegyüttese lett a Fölszállott a páva tehetségkutató versenyen táncbemutatót, majd táncházat tartott a táborozóknak, akik jókedvűen, együtt táncoltak a szekszárdiakkal. A kakasdi Sebestyén István mesemondó, a Népművészet Mestere meséket és dalokat hozott a gyerekeknek. A táborban népdaléneklési verseny is zajlott, a díj a táborzáró mű-

oron való szereplés volt. A Bácsszentgyörgyi Játékgár termekeivel is megismerkedhettek a gyerekek. Csakúgy, mint a hajfonással Koller Kittitől, Ritzl Rékától és Töröcsik Annától, akik a gyerekek mentorai is voltak egyben. A zenei kíséretet a Siklósi Krisztián által vezetett Csurgó zenekar szolgáltatta, mindenki nagy meglepedésére.

A remekül sikerült záróműsor után mosolygós gyermekek, büszke szülők búcsúztak el a régi és az új barátaitól. Reméljük, jövőre újra együtt táborozunk, és minél többen választják a néptáncot szabadidejük eltöltésére, tehetségük kibontakoztatására.

Antal Zsolt

A GARAI NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

A **Bendegúz Akadémia Tudásbajnokság** levelezős versenyére 13 tanuló nevezett az idei tanévben. Öt fordulón keresztül oldottak meg feladatokat a gyerekek.

A **Tudásbajnokság Megyei fordulóján** Kecskeméten Faa Benedek Máté, Császár Bálint, Csontos Nóra, Koller Katalin, Miokovics Molli, Vogl Bálint vettek részt.

A legjobb eredményt **Faa Benedek Máté** érte el, a **4. helyen** végzett.

2017. május 10-én **helyesírási versenyt** tartottunk iskolánkban 3-8. osztályosok számára. 26 tanuló vállalkozott a feladatok megoldására.

**Helyezettek: 3. osztály: I. Császár Bálint
II. Vezsenyi Gergő**

**4. osztály: I. Galó Barbara
II. Csontos Nóra**

**5. osztály: I. Koller Milán
II. Szabó Bálint
III. Kovács Milán**

6. osztály: I. Antal Sára

**7. osztály: I. Farkas Noémi
II. Miokovics Maja**

**8. osztály: I. Nádai Ramóna
II. Kettinger Viktória**

Iskolánk diákjai 2017. május 11-én részt vettek a **Vaskúton megrendezett Diákönkormányzati Olimpián**.

A versenyszámok között volt labdarúgás, kerékpáros ügyességi verseny, kvíz, activity, szumó birkózás, kötélhúzás, íjászat, horgászás, bikaarató és homokvár építése is.

Összetett csapatversenyben a IV. helyezést érték el diákjaink.

Az Agytorna versenyszámban második helyezést ért el:

Nádai Ramóna, Farkas Nóra és Miokovics Maja.

A Többet erővel, mint ésszel versenyen első helyezést küzdött ki magának:

Hullár Bence, Varró Kristóf, Takács Lilla és Rác Patrik.

A „Superman” első helyezettje Dér Kornél lett.

A diákok nagyon jól érezték magukat, és mindenki hősiessé küzdött.

A versenyzők:

Activity: Takács Zsófi, Barta Evelin, Kettinger Viktória

Kreatív építők: Petres Zulejka, Csorba Petra, Uher Kendra

Labdarúgás: Kis István, Szőnyi Dávid, Juhász Gábor, Tóth Erik

Tortúra: Farkas Noémi, Kalmár Nikolett, Fazekas György, Krizsák Krisztián

Köszönjük a Szervezőknek, hogy részt vehettünk a Diákolimpián!

Az **Intézményi Bozsik Program** keretében történik a tanulók versenyeztetése. Iskolánk 24 alsó tagozatos tanulója vett részt az I. és II. korcsoportban.

A tanév folyamán megrendezett Bozsik tornákon a gyerekek jó eredményeket értek el, rengeteg tapasztalatot gyűjtöttek, mely a fejlődésüket szolgálta, és sok élménnyel tértek haza minden rendezvényről. Az Intézményi Bozsik Program záró fesztiválján a tanulók a szakmai tapasztalatok mellett motivációs ajándékokkal és éremmel is gazdagodtak.

Gratulálunk a diákoknak az elért eredményekhez, köszönjük a versenyzők munkáját. Megköszönjük a pedagógusok felkészítő munkáját, a szülőknek köszönjük a támogató segítséget.

Kellemes pihenést, tartalmas vakációt kívánunk!

*Kubatovics Mátyásné
intézményvezető-helyettes*

Dávod, Gara: Határtalanul!

Immár harmadik alkalommal került sor 2017. május 14-18. között, a Határtalanul program keretén belül arra a tanulmányi kirándulásra, amelynek úti célja Erdély. Az utazáson két iskola a Dávidi Forrás Általános Iskola és a Garai Nemzetiségi Általános Iskola hetedikes illetve néhány nyolcadikos diákja vettek részt. A tanulók megtapasztalták azt, hogy külföldre megyünk, de mégis otthon vagyunk. A Határtalanul program nemcsak egy utazás, hanem olyan pedagógiai célú projekt, amely során a diákok megismerhették a határon túli kortársaikat, új szokásokat, gyarapodtak történelmi ismeretekkel, ízelítőt kaptak a székely vendégszeretetről. Főbb állomásai Déva, Vajdahunyad, Máréfalva, ahol egyben a szállás is volt, Segesvár, Csíkszereda, Csíksomlyó, Békás-szoros, Gyilkos tó, Szejkefürdő, Farkaslaka, Korond, Torockó, Király-hágó, Nagyvárada, Nagyszalonta. Nagyon nyitottak és érdeklődők voltak diákjaink, jó volt látni, hogy kitágult és új értelmet nyert a „haza” fogalma számukra. A pályázatban megfogalmazott cé-

lokat maradéktalanul megvalósítottuk, diákjaink megismerték a mesék, legendák földjét, kastélyok, várak, templomok tükrében. A kirándulás legfontosabb eredménye a nemzeti összetartozás megtapasztalása, elmélyítése. A Nemzeti Összetartozás emlékére pedig záró programként ismét megtartottuk a székelyzászlós futást Dávodon.

A programban való részvételnek hagyományt kívánunk teremteni intézményeinkben.

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy hálás köszönetemet fejezzem ki a Dévai Szent Ferenc Alapítvány házaiban (Csíksomlyó Szent István Otthon és Máréfalva Összefogás Háza) élő és tanuló diákok nevében, akiknek elvittük a lelkes, és nagylelkű adományozók jó szívvel nyújtott adományait! Egyben köszönöm szépen, hogy utunk megvalósulását mindezzel támogatták!

*Solt Csilla
intézményvezető*

BETESZDA ALAPÍTVÁNY HÍREI

Tisztelt Garai Lakosok!
Tájékoztatjuk Önöket a „Beteszda” (Segítségnyújtás Szükségben) Alapítvány 2017-es év eddigi munkájáról. Alapítványunk több helyre is nyújtott be pályázatot, várakozó listán szerepelünk ebben. Szűkös anyagi lehetőségeink ellenére a település gyermekei számára 2017. május 12-én Palacsinta-partyt szerveztünk, melyre a Bohócszínház előadásában A pöttyös bőrrönd titka és lufishow szórakoztatta a gyerekeket. A műsor végén mindenki kapott ajándékba egy hajtogatott léggömböt, aminek nagyon örültek a gyerekek. A program keretén belül láthattak az érdeklődők tűzoltó bemutatót, és az ugráló várban kedvükre szórakozhattak a gyerekek. Lehetőségük volt palacsintát enni és limonádéval csillapítani szomjukat. Reméljük mindenki elégedetten távozott a rendezvényről.

Alapítványunk a céljainak megfelelően segítséget nyújt a hozzánk fordulóknak. Így támogattuk egy óvodás kislány szemüveggéztetését, valamint egy tűzkárt szenvedett családnak is nyújtott segítő kezet az Önök felajánlásaival, melyeket ezúton is köszönünk.

Jó érzésünket, és köszönetünket tolmácsoljuk azok felé, akik a bajban segítenek önzetlenül, ismeretlenül. **KÖSZÖNJÜK!** Továbbá szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik adójuk 1%-ával hozzájárultak alapítványunk működéséhez, mert az Önök támogatása nélkül nem tudnánk eredményesen működni.

Köszönetemet fejezem ki az Alapítvány Kuratóriumának nevében mindazoknak, akik bármilyen támogatást nyújtottak az alapítványnak, és ezzel céljaink megvalósítását segítették lehetővé tenni.

*Szücs Jánosné
elnök*

SPORT HÍREK

VISSZATÉRT A GÓLVÁGÓ – FOCIHÍREK

A tavalyi 8. helyezést feledvén július 17-én megkezdte a felnőtt csapat az új idényre való felkészülést. A megye III-as bajnokságra és a kupaküzdelemre adta be a papírjait a csapat. Ezek után megtörtént a megyei szövetségnél az osztályokba sorsolás.

Megyei I. osztály: 13 csapat

- Akasztó FC
- Bácsalmási PVSE
- Harta SE
- Jánoshalmi FC
- Kalocsai FC
- Kecel FC
- Kecskeméti LC Kft.
- Kiskőrös LC
- Kiskunfélegyházi HTK
- Kiskunhalasi FC
- Kunszállás SE
- Lajosmizsei VLC
- Soltvadkerti TE

Megyei II. osztály Déli csoport: 16 csapat

- Bácsborsód SK
- Borota SE
- Dusnok KSE
- Érsekcsanádi KSKE

- Felsőszentiváni SK
- Géderlaki KSE
- Hajós FC
- Hercegszántó FC
- Nagybaracska-Csátalja KSK Dávod HÍD SC
- Katymári SE
- Kelebia KNSK
- Mélykúti SE
- Nemesnádudvari KSE
- Sükösd SC
- Dunagyöngye SK Szeremle
- Tompa SE

Megyei II. osztály Északi csoport: 16 csapat

- Helvéciai SE
- Hetényegyházi SC
- SC Hírös-ÉP
- Izsáki Sárfehér SE
- Jakabszállás KSE
- Kecskeméti LC KTE SI
- Sunplast-Kerekegyházi SE
- Kiskunfélegyházi HTK II.
- Kiskunmajsa FC
- Lakiteleki TE
- Nyárlőrinci LSC
- Pálmonostora SE
- Szabadszállási SE
- Tiszaalpári SE
- Duna Aszfalt Tiszakécske VSE II.
- Városföldi SE

Megyei III. osztály Déli csoport: 12 csapat

- Bácsbokodi SK
- Bajszentistváni SK
- Csávolgyi SK
- Dunafalva SE
- Garai KSE
- Kisszállási SC
- Kunbajai SE
- Kunfehértó KSE
- Madarasi SE
- Rémi SZSE
- Tataháza SE
- Vaskúti Bácska SE

Megyei III. osztály Északi csoport: 13 csapat

- Ágasegyháza SE
- Ballószög KSE
- Bugac KSE
- Fülöpkabai SE
- Fülöpszállási SE
- Helvéciai Vállalkozók SE
- Jászszentlászlói SE

- Sunplast-Kerekegyházi SE II.
- Ladánybenei LC
- Orgoványi KSE
- Soltszentimre KSE
- Tiszaug KSE
- Vasutas SK Kiskunfélegyháza

Megyei III. osztály Keleti csoport: 14 csapat

- Bócsai BL SE
- Császártöltési EFSK
- Csengőd SE
- Csólyospálos FSE
- Kaskantyúi FSE
- Kecel Senior FC
- Kiskőrös LC II.
- Kiskunhalasi FC II.
- Öregcsertő KSE
- Szanki Olajbányász SE
- Szilády RFC Kiskunhalas
- Tabdi KSE
- Tázlári FC
- Vadkert FC

Megyei III. osztály Nyugati csoport: 14 csapat

- Apostag KSE
- Bácsa SE
- Dunaegyháza DSE
- Dunapataji KSE
- Dunaszentbenedek KSE
- Dunavecsei SE
- Fajszi SE
- Főnix Foktői SE
- Homokmégy KSE
- Solti FC
- Szakmári KSE
- Szentmárton SE
- Tass KSE
- Uszód KSE

A megyei felnőtt bajnokságok **2017. augusztus 12-13-án** indulnak.

Sorsoltak a Bács-Kiskun megyei Magyar Kupában is.

A továbbjutás egy meccsen dől el (hivatalos játéknapi: augusztus 5.), az alacsonyabb osztályban szereplő együttes a pályaválasztó, döntetlen esetén tizenegyesek következnek.

A párosítások:

Bácsbokod – Jánoshalma, Gara – Bácsalmás, Kunfehértó – Kecel, Kelebia – Kalocsa, KLC - KTE–Harta, Pálmonostora – Kunszállás, Hírös Ép – KHTK, Szabadszállás – Akasztó, Kiskőrös – KLC, Lajosmizse – Soltvadkert, Géderlak – Kiskunhalas.

A kupa pikantériája lesz, hogy a garai Princz Gilbert a vendég bácsalmási csapat játékos. Családjának fejtörést okozhat, hogy a hazai vagy a vendég szektorban foglaljanak-e helyet.

A csapat játékoskeretében több változás is történt. Sajtos Zsolt a Nagybaracska-Csátalja KSK Dávod HÍD SC csapatához igazolt. Onnan érkezett két garai fiatal, Parragi Martin és Csizovszki Roland. A Bácsbokodi Sportkörtől Szabó Rolandot igazoltuk át. Sántha Tibort a Teveli MEDOSZ SE csapatától. Míg a rutinos gólvágót, Kerecsi Ferencet a Katymári SE-től igazoltuk ingyen vissza. Az U-16-os csapatból többen kiöregedtek. Ők a felnőtt csapat keretéhez csatlakozhatnak. Sajnos több olyan gyerek is van, akiknek nem tudunk játéklehetőséget biztosítani, megfelelő korosztály híján. Az U-16-os csapat jövőre létszámproblémák miatt nem kerül indításra. A tavaly beindult Bozsik csapatok létszáma az elmúlt idény végére kialakult. Ők tovább folytatják munkájukat edzőikkel.

Edzőmérkőzések:

- **Július 23. Csávoly-Gara: 4-2 (Kovács, Kerecsi)**
- **Július 30. Gara-Csávoly:**

Antal Zsolt

KARATE SIKEREK

2017. március 4-én rendezték meg Szentesen a **KYOKUSHIN KARATAE KNOCK-DOWN DIÁKOLIMPIA** országos döntőjét. Kumite (azaz küzdelem) és Kata (formagyakorlat) versenyeire került sor. Kis falunk ifjú karatékája, **Antal Péter** a testpáncél nélküli küzdelemben az előkelő 2. helyezést érte el.

A versenyek azonban nem értek véget. Rá egy hónapra, április 22-én Budapesten a Nyúl kupán már a dobogó legfelsőbb fokán állhatott! További egy hónap múlva, május 20-án pedig a péceli utánpótlás „OB”-n utasította maga mögé a mezőnyt és lett bajnok.

A karate elsősorban önfegyelemre, kitartásra, tiszteletre tanít. Másodsorban a test és a lélek harmóniáját teremti meg. Bajnok csak az lehet, aki rendelkezik mindezekkel. Az eredményes felkészülést köszönjük Senpai Heinz Zoltán két da-

nos fekete öves mesternek, aki Vaskúton tart edzéseket, a volt uszoda épületében, az alábbi időpontokban: hétfőn és pénteken 18 órától, csütörtökön 18.30-tól. Aki kedvet érez, hogy megmértesse magát vagy csak szeretne megismerkedni ezzel a keleti harcművészettel, bátran jelentkezzen! Osu!

Antal Zsolt

KÖZHASZNÚ HÍREK

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN

Ha családtagja, barátja, ismerőse, hozzátartozója jogait megsértették a pszichiátrián, jelezze panaszát az alábbi elérhetőségeken.

Alapítványunk több mint 20 éve biztosít ingyenes jogsegélyszolgálatot azok számára, akiket sérelem ért a pszichiátriai kezelésük során.

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: **1461 Budapest, Pf.: 182.**

Telefon: **06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384**

E-mail: **panasz@cchr.hu**

Weboldal: **www.emberijogok.hu**

Minden információt bizalmasan kezelünk!

PSZICHIÁTRIAI SZEREK VISELKEDÉSI PROBLÉMÁKRA?

Ha gyermeke „tanulási problémára” vagy „viselkedési rendellenességre” miatt pszichiátriai szereket szed, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: **1461 Budapest, Pf.: 182.**

Telefon: **06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384**

E-mail: **info@cchr.hu**

Weboldal: **www.emberijogok.hu**

Minden információt bizalmasan kezelünk!

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek:

Széll Vanessa (anyja neve: *Debella Anikó*)

Kis Enrikó (anyja neve: *Varga Ibolya*)

Nagy András Zsolt (anyja neve: *Blázsán Margit*)

Sajtos Regina (anyja neve: *Mészáros Renáta*)

Rápity Martin (anyja neve: *Turbuk Alíz*)

IMPRESSZUM

Kiadja: Gara Község Önkormányzata

Megjelenik: negyedévenként

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Szerkesztőség és kiadó címe: 6522 Gara, Kossuth út 62.

Felelős szerkesztő: Faa Béla polgármester

Nyomda: Apolló Média Kft., Baja
www.apollomedia.hu

Készült: 800 példányban

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

KERESSEN, HOGY KERESHESSEN!

Nehéz anyagi körülmények között él és szeretne munkát találni...

A Máltai Szeretetszolgálat Bajai Csoportja segíteni kívánja a térségben (Baja és Bácsalmás) élő alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező személyek elhelyezkedését.

Ha nincs szakmája vagy új szakmát szeretne tanfolyam keretében szerezni, úgy erre is lehetősége nyílik.

PROGRAMUNK CÉLCSOPORTJA:

- Alacsony iskolai végzettségűek (*legfeljebb általános iskolai végzettség, ISCED 1-2 szakképzés nélkül*)
- 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső
- 50 év felettiek
- GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők
- Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (*a munkanélküliségben töltött időtartamba az álláskereső és a közfoglalkoztatásban történő részvétel időtartama is beszámítható*)
- Megváltozott munkaképességű személyek
- Roma nemzetiséghez tartozó személyek
- Inaktív

CÉLUNK:

- Segítsük Önt, hogy munkahelyet találjon vagy képzésben vehessen részt.

SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEINK AZ ALÁBBIK:

- Munkaerő-piaci információk nyújtása (*tájékoztatás az esetleges üres álláshelyekről*)
- Álláskereső tanácsadás (*önéletrajz készítése, állásinterjúra történő felkészítés*)
- Ügyintézésben való segítségnyújtás

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

SZERETETSZOLGÁLATUNK SEGÍTSÉGET NYÚJT MÉG AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSAIVAL:

- Szociális ruharaktárunkban ingyenesen biztosítunk **gyerek, női, férfi ruhaneműt**

Cím: **6500 Baja, Fáy u. 1.** szám alatt található

Nyitvatartási ideje: **minden szerdán 14-16 óráig**

- **bútor támogatás**
- **tartós élelmiszer csomag**
- **gyógyászati segédeszközök** kölcsönzése
az otthonukban ápolásra szoruló személyek részére
(*betegágy, decubitus matrac, tolószék, rollátor, szoba wc, járókeret, mankó, fürdőkádlift*)

Keresse fel irodánkat, hogy közös erővel keressük meg az Önnek megfelelő lehetőséget.

Bővebb információ kérhető személyesen a máltai irodában:

Máltai Szeretetszolgálat Bajai Csoportja

6500 Baja, Petőfi Sándor u. 32.

Hétfőtől péntekig 8-16 óráig

E-mail: maltaiszeretetszolgalatbaja@gmail.com

Telefon: 06-30/627-1380

„Segíteni csak jól szabad.

Jól segíteni pedig csak úgy lehet, ha azt adjuk,
amire a másoknak leginkább szüksége van.”

Kozma Imre atya

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

AZ ÁLLATOK ÉS AZ EMBER EGÉSZSÉGE

Állatot tartani jó dolog. Legyen az ló, kutya, macska, nyúl, kistrácskáló, teknős, hal, vagy bármilyen háziállat. A szívünk-höz közel álló állatok gyorsan a barátainkká, lelki társainkká válhatnak, vigaszt nyújthatnak, ha rossz a kedvünk és partnereink lehetnek az örömünkben.

Adott esetben viszont ennél sokkal többet is jelenthetnek számunkra. A háziállatok terápiás, egészségünkre gyakorolt hatását nagyon sokan és régóta kutatják az ókortól napjainkig. Már Homérosz is írt róla és egyre több modern kutatás jut arra a következtetésre, hogy az állatokkal való kapcsolat javítja az ember egészségét és az életminőségét.

A kedvtelésből tartott állatok modern megnevezése nagyon helyesen már társállatok. Hosszan sorolhatnánk a sok pozitívumot, amit egy „állati társ” jelenthet, de a teljesség igénye nélkül lássuk a már tapasztalati, vagy kísérleti úton is bizonyított, a fizikai és lelki egészségünket előnyösen befolyásoló tényeket:

Az állatok figyelése kedvező változásokat indít el a szervezetünkben, már pár perc figyelem után is csökken a stresszel összefüggésbe hozott kortizol hormonszint, míg a szerotonin, a „boldogsághormon” szintje emelkedni kezd.

A szőrös állatok tapintása vérnyomás-, illetve pulzusszámcsökkenést okoz. A kutatások szerint az állattartói életmód csökkenti a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának esélyét.

Az állatok közelségében felnövő gyerekek körében kevesebb allergiás betegség fejlődik ki felnőtt korukra, jelentősen ritkábban érzékenyek az állati szőrökre, csökken az asztma kialakulásának veszélye. Ha a gyerekek az állatok szőréen hordozott kórokozókkal, az állati szőrrel, mint potenciális allergénnel az immunrendszer korai fejlődési szakaszában kerülnek kapcsolatba, azok jelentősen erősítik az immunrendszerüket, a szabad levegőn mozgás javítja az erőnlétüket.

Az állattartók többet mozognak, fittebbek, ritkábban betegek és általában jobban alszanak. Aki rendszeresen sétáltatja a kutyáját, az rendszeresen mozog és a kutyasétáltatók szerteágazóbb közösségi életet élnek. A lovaglás pozitív hatásairól már nem is beszélve.

Az állatok komoly segítséget nyújthatnak a depresszió, a függőség elleni küzdelmekben. Jó hatással vannak a betegek, a terápiás kutyák látogatnak kórházakat, öregek otthonait,

speciális tanintézményeket. Autizmus esetén a kutyák és lovak szerepe szinte pótolhatatlan a gyerekek szociális viselkedésének javulásában, a kényszeres mozgások elhagyásában és az interakció növelésében.

De nem csak a betegségek kezelésénél segíthet egy háziállat tartása. A szerető kapcsolat növeli a gyerekek önbizalmát, erősíti a nonverbális kommunikációt, türelemre, tiszteletre, empátiára nevel. Barátságokat lehet kialakítani, hiszen az állatokról lehet beszélgetni a társakkal. Az állatok gondozása felelősségre, rendszerességre nevel, a szülő-gyermek-testvér kapcsolatot is erősítheti.

Ember és állat között különleges kötelék alakul ki és szavak nélküli kommunikáció is zajlik. Az állatok olyannak fogadnak el minket, amilyenek vagyunk, a feltétel nélküli szeretet, amit egy állattól kapunk, példát mutat nekünk bizalomból, odaadásból, empátiából.

Tartsunk állatot, a nekik legjobban megfelelő körülmények között, tiszteljük és szeressük őket, mert megérdemlik.

*Dr. Tóth László
állatorvos*

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Gara község lakosságát

HAGYOMÁNYOS NYÁRBÚCSÚZTATÓ RENDEZVÉNYÜNKRE

2017. augusztus 19. napján, szombaton
a garai Művelődési ház udvarába

PROGRAMOK:

16.00 – 20.00 Ingyenes légvár gyerekeknek

16.00 – 19.00 Ingyenes csillámtetoválás és arcfestés

18.00 – 19.00 Kulturális műsor

A műsor után kerül sor az ÚJ KENYÉR MEGÁLDÁSÁRA,
ezt követően SÜLT KOLBÁSSZAL kínáljuk
kedves vendégeinket!

Sült kolbászt az előzetesen jelentkezettek részére tudunk biztosítani.

Jelentkezés, illetve jegy igényelése:

2017. augusztus 17-ig a kulturális közfoglalkoztatottnál

- személyesen a művelődési házban,
- telefonon: 70/363-04-59, 70/933-2039
- e-mail-ben: titkarsag@gara.hu

A jegyek a helyszínen is átvehetők!

20.30 órától: BAD TIMES koncert

A helyszínen BÜFÉ üzemel

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK:

Gara Község Önkormányzata

